

Miejsce Pamięci – Definiowanie, Interpretacja, Ochrona

4-5 grudnia 2017,
Zamek Królewski w Warszawie,
Arkady Kubickiego

Polski Komitet Narodowy ICOMOS we współpracy z Zamkiem Królewskim w Warszawie, Muzeum Łazienki Królewskie oraz Komitetem Urbanistyki i Architektury PAN organizuje konferencję naukową zatytułowaną „Miejsce Pamięci – Definiowanie, Interpretacja, Ochrona”.

Konferencja odbędzie się w dniach 4-5 grudnia 2017 w Zamku Królewskim w Warszawie, i będzie towarzyszyła dorocznemu Zgromadzeniu Generalnemu PKN ICOMOS.

Konferencja zainauguruje cykl wydarzeń, które ICOMOS Polska zorganizuje w ramach roku obchodów 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę i utworzenia państwowych służb konserwatorskich oraz Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018 (European Year of Cultural Heritage 2018) ogłoszonego przez Radę Europy. Patronat nad konferencją objęła Pani Prof. dr hab. Magdalena Gawin, Generalny Konserwator Zabytków.

Problematyka konferencji

W ochronie dziedzictwa coraz częściej stosowane jest pojęcie miejsce pamięci (place of memory, Lieux de memoire. Miejsce pamięci to miejsce lub obiekt historyczny, którego znaczenie/wartość wynika przede wszystkim z wydarzenia, które się w danym miejscu/obiekcie rozegrało. Istotą miejsca pamięci – odróżniającą je od innych grup dziedzictwa – jest relacja pomiędzy komponentem materialnym i niematerialnym. W przypadku miejsc pamięci znaczenie komponentu niematerialnego jest większe niż komponentu materialnego.

W naukach historycznych termin miejsce pamięci ma bardzo szerokie (często metaforyczne) znaczenie. Jednak w ochronie dziedzictwa określenie miejsce pamięci jest stosowane w węższym rozumieniu, najczęściej dotyczy takich dóbr jak pola bitew, miejsce urodzenia czy śmierci ważnych postaci, miejsca zagłady i niewoli, miejsca katastrof, miejsca innych znaczących wydarzeń historycznych. Cechą charakterystyczną takich dóbr jest skromna forma materialna dobra (czasami w ogóle jej nie ma), w stosunku do znaczenia/wartości, którego dobro jest nośnikiem.

Pojęcie miejsca pamięci jest jednak wciąż nowe w ochronie i konserwacji dziedzictwa. Dlatego wymaga opracowania, zarówno z punktu widzenia teorii jak i praktyki konserwatorskiej. Konieczne jest opracowanie podstawowych pojęć i zasad konserwatorskiego działania w stosunku do miejsc pamięci oraz rozpowszechnienie dobrych przykładów ochrony i interpretacji takich miejsc.

Punktem wyjściowym powinno być ustalenie konserwatorskiej definicji miejsca pamięci oraz określenie typologii tej grupy dziedzictwa. W zależności od charakterystyki materialnej dobra, wartości niematerialnej oraz relacji, jaka wiąże te komponenty, powinny być określone zasady i formy postępowania konserwatorskiego. Zagadnienia te powinny być opracowane w ramach teorii konserwatorskiej.

Potrzeby teorii i praktyki konserwatorskiej w zakresie ochrony miejsc pamięci wymagają przedyskutowania trzech grup zagadnień:

- definicja miejsca pamięci z punktu widzenia ochrony dziedzictwa /czy miejsca pamięci można podzielić na grupy typologiczne o wspólnej charakterystyce/
- interpretacja miejsc pamięci /jaki najlepiej przekazać znaczenie miejsc pamięci – relacja komponentu materialnego i niematerialnego/
- zasady i formy ochrony konserwatorskiej miejsc pamięci /integralność i autentyczność w ochronie miejsc pamięci/

Problemy ochrony, konserwacji i interpretacji miejsc pamięci są ważne również z punktu widzenia Konwencji Światowego Dziedzictwa UNESCO. Kryterium VI, które służy ocenie wartości niematerialnych dóbr nominowanych na Listę UNESCO, wymaga interpretacji i uściślenia. Tak więc opracowanie problematyki miejsc pamięci ma również aktualny wymiar międzynarodowy.

Informacje organizacyjne

Streszczenia proponowanych referatów proszę nadsyłać w terminie **do 15 października 2017 roku**, na adres: **sekretariat@icomos-poland.org**

Streszczenia nie powinny przekraczać dwóch stron tekstu (forma odrębnych punktów ułatwi recenzentom uchwycenie koncepcji wystąpień).

Autorzy wystąpień konferencyjnych proszeni są o wskazanie sesji, w ramach której ma być przedstawiony proponowany referat (Definiowanie; Interpretacja; Ochrona).

Wyboru referatów do przedstawienia na konferencji dokonają recenzenci powołani przez Komitet Organizacyjny konferencji. Autorzy zgłoszonych referatów zostaną poinformowani o decyzji recenzentów do 10 listopada 2017 roku. Materiały konferencji zostaną opublikowane w recenzowanym czasopiśmie w ramach serii wydawniczych PKN ICOMOS.

Do udziału w konferencji zapraszamy wszystkie grupy zawodowe związane z ochroną i zarządzaniem dziedzictwem – służby konserwatorskie, samorządowców, ekspertów, zarządców obiektów zabytkowych i miejsc pamięci. Mając na uwadze znaczenie i nowatorski charakter tematyki liczymy na aktywne uczestnictwo środowiska konserwatorskiego.

Informacje na temat konferencji będą dostępne na stronie PKN ICOMOS: **www.icomos-poland.org**

Zapraszamy do zgłaszania propozycji wystąpień konferencyjnych.

Zapraszamy do udziału w konferencji.

ORGANIZATORZY

Polski Komitet Narodowy
Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków
ICOMOS

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK
Komitet Architektury i Urbanistyki

PATRONAT

Generalny Konserwator
Zabytków RP